

دانشنامه فناوری و علم اطلاعات (ویرایش سوم) محبوبه فراشباشی آستانه^۱

Encyclopedia of information science and technology/ edited by Mehdi Khosrow-Pour; Hershey,
PA.:Information Science Reference,c2015 (10 vol.) { LC Number: **Ref Z 1006 .E566 2015**}

مقدمه دانشنامه - دانشنامه فناوری و علم اطلاعات، اثر ۱۰ جلدی است که در سال ۲۰۱۵ توسط انتشارات Information Science Reference یا IGI Global به ویرایش سوم رسیده است. سر ویراستار این اثر دکتر مهدی خسروپور (دکتری مدیریت بازرگانی از دانشگاه نووا فلوریدا) می‌باشد. دکتر خسروپور پیشگفتار این اثر را با شرح جامعی از تحولات فناوری و تاثیر آن بر زندگی امروز آغاز کرده است. سپس ادعا می‌کند که ویرایش سوم این دانشنامه تمامی موضوعات جدید مرتبط با فناوری و پژوهش‌های جاری مرتبط با مباحث فناورانه، سازمانی و مدیریتی و نیز چالش‌ها، گرایش‌ها و کاربردهای فناوری‌های اطلاعاتی را در سازمان‌های مدرن آورده است.

شمول موضوعی دانشنامه - این دانشنامه مشتمل بر مقاله‌هایی در موضوعات مختلف ذیل آمده است:

- Artificial intelligence
- Business information systems
- Cognitive informatics
- Data mining and databases
- Digital communications and linguistics
- Electronic business
- Electronic commerce
- Educational technologies
- Electronic government
- Environmental science and agriculture
- Global information technology
- Health information systems
- High-performance computing
- Human-computer interaction
- Industrial informatics
- IT- security and ethics
- Knowledge management

---

^۱. کارشناس بخش مرجع لاتین

- Library science and administration
- Medical technologies
- Mobile and wireless computing
- Multimedia technology
- Social networking and computing
- Systems and software engineering
- Web technologies

ساختار کلی دانشنامه - در صفحات اول این دانشنامه، اسامی هیات مشاور تحریریه و نیز هیات نظارت بر سرمقاله‌ها به صورت الفبایی آورده شده است. سپس، فهرست مندرجات به تفکیک هر جلد و رده‌های آن‌ها معرفی شده است. بعد آن، فهرست مندرجات به ترتیب الفبایی ارائه شده است. نکته مثبت در این بخش آن است که ذیل سرعنوان فهرست مندرجات به ترتیب الفبایی، هر جلد به همراه شماره صفحات آن اشاره شده است. در ادامه، پیشگفتار جامع اثر توسط سرویراستار معرفی شده است. راهنمای ساختاری و سازماندهی این دانشنامه در هر جلد و در هر مدخل و مقاله که شامل چه مواردی می‌شود نیز، بخش بعدی است. طبق گفته دکتر خسروپور، این دانشنامه تقریباً ۷۶۰ مقاله دارد. تمامی مقالات آن به رده‌هایی تقسیم شده‌اند که مرتبط با پوشش موضوعی آنها می‌باشد. تمامی بخش‌های رده‌ها به صورت الفبایی میان ۱۰ جلد مرتب شده است که با رده A آغاز و با رده W خاتمه می‌یابد. درون هر بخش رده نیز، مقاله‌ها به صورت الفبایی مرتب شده‌اند. حروف هر رده بر روی عطف هر جلد به صورت مشخص چاپ شده است. به عنوان مثال، روی جلد اول رده A-BU آمده است. هرچند در جلد اول کلیه این رده‌ها به همراه شماره صفحه آورده است. این مورد در نمایه انتهای جلد اول نیز مشاهده می‌گردد.

ساختار هر جلد دانشنامه - هر جلد این اثر شامل یک پیشگفتار و راهنمای کاربر، همچنین بیوگرافی سرویراستار و بخش قدردانی می‌باشد. همچنین، دو فهرست مندرجات در ابتدای هر جلد آمده که یکی به ترتیب جلد و دیگری به ترتیب الفبایی است. سپس هزاران مدخل و مقاله معتبر و پژوهش-محور از محققان و متخصصان سراسر جهان آورده شده است. بخش آخر نیز نمایه جامعی است که از نظام وسیعی از ارجاعات متقابل پشتیبانی می‌کند.

ساختار هر مدخل و مقاله - ابتدا عنوان مقاله، ذیل آن نام نویسنده و گروه آموزشی به همراه نام دانشگاه و کشور دانشگاه مورد نظر آمده است. مقدمه کوتاهی از موضوع مورد نظر که به توصیف چشم‌اندازی کلی و عینی از مقاله می‌پردازد. همچنین پیشینه-ای از موضوع پیش‌رو قرار می‌دهد که تعاریف و مباحث مختلف مرتبط با موضوع و دیدگاه‌های مختلف را آورده است. مباحث اصلی مقاله در ادامه آمده است. سپس بحث و نتیجه‌گیری آورده شده است. **مآخذ و منابع** استفاده شده در مقاله به ترتیب الفبایی آمده است. برای مطالعه بیشتر، نیز منابعی معرفی شده است. در انتها نیز **اصطلاحات کلیدی** استفاده شده در مقاله به همراه تعریف کوتاهی از آنها آمده است.

ساختار نمایه هر مجلد - نمایه این دانشنامه به صورت الفبایی است و مدخل‌هایی که به آنها ارجاع داده شده، به معنای آن است که آن واژه، اصطلاح و یا عبارت در صفحه ارجاع داده شده به کار رفته نه اینکه به آن صورت مدخل موضوعی اصلی ارجاع داده

شده باشد. از حروف بولدشده استفاده نشده و کلیه نمایه با فونت و حروف هم رنگ هم چاپ شده است. در ذیل کلیه صفحات نمایه، کلیه جلدها به همراه شماره صفحات آنها آورده شده است. دلیل این امر آن بوده که در نمایه تنها به شماره صفحه و نه جلد آن اشاره شده است.